

Faculteit Governance and Global Affairs

Oplegnotitie FR

Datum: 1 december 2020

Onderwerp / titel van het stuk: Vermindering werkdruk docenten FGGA

Bijgevoegde / bijbehorende stukken: Notitie *Vermindering werkdruk docenten FGGA tijdens Covid19*

Opgesteld door: Koen Caminada, Sanneke Kuipers (OD ISGA), Marja Beerkens (OD Bestuurskunde), Lieke Schreel (OD LUC) en Maya Vos (OSC)

Korte inhoud/achtergrond:

De notitie vat maatregelen samen die binnen de FGGA zijn genomen om de werkdruk onder docenten behapbaar te houden tijdens Covid19. In samenspraak met de OD's & OD's, de Examencommissies en het OSC zijn in veel gevallen zaken praktisch uitgewerkt om gedurende een langere periode van afstandsonderwijs en online toetsing zaken zo in te regelen dat e.e.a. ook werkbaar blijft. Docenten wisselen *good practices* uit die tijd bespaart (denk aan tools rondom nakijken) en de faculteit heeft diverse supportsystemen opgezet, zoals het Future Learning Office, het mentoraat/tutoraat, *Student Care* en zo meer. Ondersteuning vanuit de afdeling Communicatie en het OSC dragen ook bij aan het beperken van de werkdruk van docenten.

Vanzelfsprekend kan het streven tot vermindering van de werkdruk onder docenten een mogelijk effect hebben op de onderwijskwaliteit en de studentenbelangen, want het verminderen van bepaalde werkzaamheden van docenten zal vanzelfsprekend gevolgen hebben voor de onderwijsuitvoering. Het streven is om de onderwijskwaliteit te borgen (hetgeen lukt) en het ook een beetje behapbaar te houden voor de docenten en de ondersteunende staf. Het is immers balanceren tussen wat we willen en kunnen waarmaken tijdens Covid19.

De notitie vat de maatregelen samen. Apart aandacht daarbij voor de rol van de medezeggenschap. Ook wordt per instituut aangegeven van welke maatregelen gebruik wordt gemaakt. Tot slot omschrijft de notitie enkele supportsystemen die eveneens beogen de werkdruk van docenten behapbaar te houden.

Deze notitie heeft louter tot doel om betrokkenen een overzicht te verschaffen.

Financiële consequenties: Ja

Personele consequenties: Ja

Afgestemd met: vele onderdelen in de organisatie

Faculteitsraad : Ter kennisname

Bestuurlijke (vervolg)route: Opgesteld door OD's. Vastgesteld door FB. Te bespreken in diverse overleggen, zoals het overleg OD's & OD's, het overleg FB-WD's, het overleg vice-decaan met de voorzitters en secretarissen van de diverse examencommissies, de overlegvergadering FB-FR.

Vermindering werkdruk docenten FGGA tijdens Covid19

Koen Caminada (vice-decaan), Sanneke Kuipers (OD ISGA), Marja Beerkens (OD Bestuurskunde), Lieke Schreel (OD LUC) en Maya Vos (OSC)

25 november 2020

1 Inleiding

Deze notitie vat enkele maatregelen samen die binnen de FGGA zijn genomen om de werkdruk onder docenten behapbaar te houden tijdens Covid19. In samenspraak met de OD's & OD's, de Examencommissies en het OSC zijn in veel gevallen praktische zaken uitgewerkt om gedurende een langere periode van afstandsonderwijs en online toetsing zaken zo in te regelen dat e.e.a. ook werkbaar blijft. Docenten wisselen *good practices* uit die tijd bespaart (denk aan tools rondom nakijken) en de faculteit heeft supportsystemen opgezet, zoals het Future Learning Office.

Vanzelfsprekend kan het streven tot vermindering van de werkdruk onder docenten een mogelijk effect hebben op de onderwijskwaliteit en de studentenbelangen, want het verminderen van bepaalde werkzaamheden van docenten zal vanzelfsprekend gevolgen hebben voor de onderwijsuitvoering. Denk bijvoorbeeld aan het geven van minder uren (contact-)onderwijs of het bieden van minder tussentoetsen met *feed back* aan studenten. Van belang is dat er geen concessies worden gedaan aan de te behalen *eindtermen* van de opleiding, hoewel het onverstandig is te verwachten dat de kwaliteit van *elk* onderwijsonderdeel onaangeroerd blijft tijdens Covid19 (want dat is niet zo). Het streven is om de onderwijskwaliteit te borgen en het ook een beetje behapbaar te houden voor de docenten en de ondersteunende staf. Denkbaar is dat bepaalde afspraken die de werkdruk van docenten verminderen een negatief effect hebben op de belangen van studenten. Tegelijkertijd kan het effect van bepaalde maatregelen op de werkdruk van docenten dusdanig groot zijn, dat er toch voor gekozen wordt om deze op te volgen. Het is immers balanceren tussen wat we willen en kunnen waarmaken tijdens Covid19.

De notitie start in paragraaf 2 met een samenvattende tabel met diverse suggesties om de werkdruk het hoofd te bieden en de mogelijke uitvoerbaarheid daarvan. Apart aandacht daarbij voor de rol van de medezeggenschap. In paragraaf 3 volgt een overzicht van elke suggestie die is verkend door het Bestuursbureau (SAZ) in samenwerking met het Onderwijsberaad. Daarbij wordt steeds aangegeven in hoeverre de suggesties (juridisch) uitvoerbaar zijn en wat de mogelijke risico's zijn bij uitvoering. In paragraaf 4 wordt aangegeven hoe de suggesties handen en voeten hebben gekregen binnen de instituten van de FGGA. Tot slot bevat paragraaf 5 enkele supportsystemen van de FGGA die eveneens beogen de werkdruk van docenten behapbaar te houden.

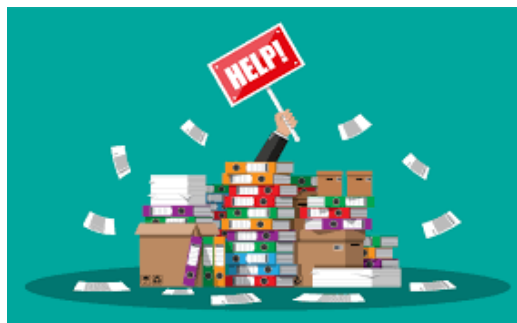
Deze notitie heeft tot doel om betrokkenen een overzicht te verschaffen.

2 Samenvatting suggesties en overzicht betrokkenheid medezeggenschap

Suggestie	Haalbaarheid
1. Opschuiven visitaties en midterms (onderwijs en onderzoek)	Onderwijs: visitaties zijn uitgesteld, midterms kunnen mogelijk 'light' of worden opgeschoven (contact: Marjolein Boessenkool - SAZ) Onderzoek: na afstemming met de betrokken decaan kan contact worden opgenomen met SAZ
2. Afschaffen tweede lezing (beoordeling) van Ba- en Ma- scripties gedurende de coronacrisis	Afwijken tijdelijk mogelijk en alleen met toestemming van de examencommissie, bijvoorbeeld door in collegejaar 20-21 alleen de 5,5-6,5 beoordelingen te laten beoordelen door een 2 ^{de} beoordelaar.
3. Expliciet stellen dat het risico van de pandemie ook deels bij de studenten ligt	Verbeteren communicatie richting studenten
4. Aantal verplichtingen naar beneden, zoals BKO en cursusevaluaties	BKO: als het nodig is wordt coulant omgegaan met de 2-jaarstermijn waarbinnen nieuwe docenten hun BKO moeten behalen. Cursusevaluaties kunnen via een meerjarig rooster worden uitgevoerd. Voor vragen/ advies kan contact worden opgenomen met Marjolein Boessenkool (SAZ).
5. Afspraken maken rondom toetsing, bijvoorbeeld max één, geen tussentijdse tentaminering	Het is mogelijk te schrappen in het aantal formeel te beoordelen 'huiswerk'opdrachten / tussentijdse toetsen. Meer tijd tussen tentamens en herkansingen inroosteren is mogelijk binnen de kaders van de universitair vastgestelde Academische Jaarkalender, maar heeft vermoedelijk negatieve effecten voor studenten mogelijk ook studiesucces
6. Voorbeelden benoemen m.b.t. de 80/20-regel, o.a. m.b.t. onderwijs van vakken, inzage, nakijktermijnen en toetsen die niet doorgaan	<ul style="list-style-type: none"> ○ Maatregelen die zien op het houden van minder sessies per vak (met inachtneming van het minimaal aantal contacturen in de propedeuse), efficiëntere integratie van hoor- en werkcolleges en kortere sessies per vak, kunnen doorgevoerd worden, waarbij wel de medezeggenschap betrokken moet worden. ○ Het bieden van een inzagemoment is een wettelijke verplichting waar niet van kan worden afgeweken. Inzet van de tool ANS voor online inzages biedt mogelijk werkdrukverlichting. ○ In de nieuwe model-OER 2020-2021 is na onderzoek naar de nakijktermijnen onder de faculteiten een uitzondering op de nakijktermijn opgenomen in artikel ○ 4.6 (wijziging voor 20-21). ○ Als een college live online gegeven wordt, dan ligt het risico bij de student als er door bijvoorbeeld een slechte verbinding of tijdzone problemen zijn. Technische problemen rondom toetsafname aan de kant van de student (bijvoorbeeld een slechte WIFI verbinding) komt voor rekening van de student. Als het probleem aan de kant van de Universiteit Leiden ontstaat, dient de toets wel opnieuw aangeboden te worden.
7. Verminderen keuzevakken + roulatie docenten zodat zij verlof op kunnen nemen	Minder keuzevakken aanbieden is een optie, mits er voldoende aanbod is. Ophogen van het maximum aantal deelnemers is een optie, net als samenwerking tussen faculteiten bij het geven van een keuzevak.

8. Stress voor tenure trackers verminderen	<p>De universiteit heeft 1,1 miljoen euro uitgetrokken om 84 promovendi/post-docs maximaal drie maanden te kunnen verlengen.</p> <p>Aan te bevelen is om ingeval van coronagerelateerde situaties het principe van een opschortende werking toe te passen of criteria voor verlening soepel te hanteren. Advies hierover kan worden ingewonnen bij HR. Verder verdient het aanbeveling dat leidinggevende voldoende oog hebben voor deze groepen en dat in het algemeen wordt gekeken hoe deze doelgroepen in deze tijden extra te begeleiden en te ondersteunen zodat vertraging zoveel mogelijk beperkt kan worden.</p>
--	---

Situatie	Rol medezeggenschap
Wijzigen onderwijsvorm door bijvoorbeeld minder uren per werkcolleges of samenvoeging HC/WC's- afwijking Studiegids	OLC: instemmingsrecht (7.13, tweede lid, onder e, WHW)
Richtlijn CvB rondom tentaminering (online / op afstand of fysieke toets met online / afstandsvariant of extra herkansing)	UR: instemmingsrecht (7.10 lid 3 WHW)
Minder vaak cursusevaluaties	OLC: adviesrecht (kwaliteit van het onderwijs)
Vermindering aantal formele toetsmomenten t.o.v. Studiegids	FR: instemmingsrecht OLC: adviesrecht (7.13, tweede lid, onder h WHW)
Toets uitstellen naar een volgend blok in hetzelfde studiejaar	FR: instemmingsrecht OLC: adviesrecht (7.13, tweede lid, onder h WHW)
Langdurige ziekte docent en geen vervanging	<p>Indien een vak niet meer door kan gaan i.v.m. langdurige ziekte docent en geen vervanging) en een volledig ander vak voor in de plaats komt (binnen het blok of in volgend blok), geldt: OLC en FR hebben beide adviesrecht (7.13, tweede lid, onder a WHW)</p> <p>Indien een deel van het onderwijs en de toets wordt uitgesteld naar een volgende periode/blok in hetzelfde studiejaar: Opleidingscommissie heeft instemmingsrecht (7.13, tweede lid, onder e, WHW)</p> <p>Het moge duidelijk zijn dat er forse impact is op ondersteuning: van studieadvies, rooster tot inrichting uSis en uiteindelijk diplomering. Uiteraard wordt in noodsituaties alles vloeibaar.</p>

3 Uitwerking suggesties

1 Opschuiven visitaties en midterms (onderwijs en onderzoek)

Korte toelichting: Vanwege de werkdruk zou het een goed idee zijn om visitaties en midterms uit te stellen. Uitgangspunt hierbij is het gerechtvaardigd vertrouwen in de kwaliteit van de opleiding en het onderzoek en dat de beoordeling voldoet aan wettelijke vereisten.

Uitstel in overleg mogelijk; impact: medium-hoog

Onderwijs. Vanuit de NVAO is voor onderwijsvisitaties gecommuniceerd dat opleidingen met inleverdatum 1 november 2020 een verlenging van de inleverdatum met 1 jaar krijgen. Voor opleidingen met inleverdatum 1 mei 2021 is het mogelijk om een verlenging van de indieningstermijn aan te vragen met maximaal 1 jaar. Leiden heeft geen visitaties met een indiendatum 1 mei 2021. (Voor de indiendatum 1-11-2021-zonder verlenging kent Leiden alleen twee onderzoeksmasters bij FSW).

Met betrekking tot de onderwijsmidterms kan in overleg met SAZ (Marjolein Boessenkool) gekeken worden naar een “light” versie van de midterm, die vooral aansluit op de actuele vragen van de opleiding en bijvoorbeeld vooral de online aanpassingen in het onderwijs bekijkt, zoveel mogelijk aan de hand van bestaande documenten (jaarverslag opleiding en examencommissie) en met gesprekken, zodat geen apart document gemaakt hoeft te worden. Een plan van aanpak na afloop is niet nodig, de monitoring kan via het jaarverslag gedaan worden. Enig uitstel is in overleg eventueel ook mogelijk. De afspraak hierover is op in de Update Projectteam Remote Teaching & Testing mail van 31 maart aan het OWB gecommuniceerd en alle midterms van 2020 zijn ook een half jaar uitgesteld. De impact van dergelijke verlenging voor de betreffende opleiding is vrij groot, maar is dus al uitgevoerd.

Onderzoek. Volgens het nieuwe SEP, dat ingaat op 1-1-2021, worden onderzoeksmidterms ontraden, maar als de wens is om toch een midterm te doen dan is dit wat het CvB betreft akkoord. Hiertoe wordt dus geen opdracht toe gegeven en kan er dus ook geen sprake zijn van het aanbieden/verlenen van uitstel.

Wat betreft externe onderzoeksvisitaties, staan er voor 2021 vier op het programma: CWTS, ICLON, LIACS en Mathematisch Instituut (MI). Wanneer er in 2021 sprake is van te grote werkdruk, is uitstel van de externe visitatie van de betreffende instituten (CWTS, ICLON, LIACS en MI) bespreekbaar. Dit dient echter eerst te worden afgestemd met de betrokken decaan. Vervolgens kan contact worden opgenomen met Anneke Hendriks (SAZ). Zij legt het verzoek voor aan de portefeuillehouder van het college. De impact van een mogelijk uitstel kan vrij grote effecten hebben op de werkdruk, maar is wel beperkt tot de vier visitaties die er op het programma staan.

2 Afschaffen tweede lezing (beoordeling) van Ba- en Ma-scripties gedurende Covid

Korte toelichting: Op dit moment wordt als standaard gehanteerd om alle afstudeerscripties door twee docenten te laten beoordelen. Dit creëert veel werkdruk. Voorstel is te bekijken of we de tweede beoordeling kunnen laten vervallen.

Afwijking regel mogelijk, bijvoorbeeld voor de range 5,5-6,6; impact: hoog

Om de kwaliteit van de examinering in het hoger onderwijs te verbeteren is in 2010 de positie van de examencommissie versterkt. De wijzigingen in de wet benadrukken het belang dat wordt gehecht het garanderen van het beoogde eindniveau van de afgestudeerden en aan de rol die de examencommissie daarbij is toegedacht.

In algemene zin is de examencommissie verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit en de beoordeling van de toetsing. Deze verantwoordelijkheid wordt in de praktijk o.a. ingekleurd door heldere criteria te formuleren voor de beoordeling en door afstudeerwerken door twee docenten te laten beoordelen. De NVAO beoordeelt of de kwaliteit geborgd is tijdens visitaties, waarin dit wordt meegewogen. Ook voor studenten (garantie van kwaliteit diploma) is het belangrijk dit goed te borgen. Een wettelijke verplichting om afstudeerwerk tot twee beoordelaars te laten beoordelen is er echter niet, mits bij de beoordeling het behaalde eindniveau en de kwaliteit van de beoordeling voldoende geborgd is. Het is daarom mogelijk om tijdelijk van deze norm af te wijken met toestemming van de examencommissie (gelet op de vastgestelde Regels & Richtlijnen voor examencommissies). Dit kan bijvoorbeeld door alleen beoordelingen tussen de 5,5-6,6 dit collegejaar (2020-2021) te laten beoordelen door een tweede beoordelaar. De impact op de werkdruk voor docenten van deze maatregel is naar verwachting groot.

3 Expliciet stellen dat het risico van de pandemie ook deels bij de studenten ligt

Korte toelichting: Begrijpelijk dat we alle studenten zo goed mogelijk willen accommoderen, maar dat gaat ten koste van onze docenten. Denk bijvoorbeeld aan verzoeken van een derde tentamenkans en allerlei andere vangnet constructies. Daar wordt in de praktijk door slechts enkele notoire herkansers gebruik van gemaakt voor wie per vak wel een heel nieuw examen moest worden ontwikkeld. Dat leverde veel extra stress op deze zomer en kwam op de docenten onrechtvaardig over. En extra werk voor de examencommissies.

Inzet op verbetering communicatie; impact: hoog

Een deel van de 'oplossing' zit mogelijk in het verwachtingenmanagement via communicatie. Meer eenduidige antwoorden creëren voor studenten over wat wel en niet mag (afwezigheid, inhalen, bijeenkomst of vak laten vervallen, tentamenvorm wijzigingen, etc.) in combinatie met het bevestigen van het vertrouwen in de docent en communiceren naar studenten dat docenten ruimte krijgen voor aanpassingen. Wat betreft technische support kan ook gedacht worden aan meer communicatie over waar studenten terecht kunnen bij vragen over techniek, zodat dit niet meer bij de docent terecht komt. Daarbij: we kunnen niet alles oplossen (zoals een slechte WIFI verbinding).

Extra herkansingen alleen indien geen alternatief; impact: medium

Met betrekking tot het punt van extra herkansingen geldt dat iedere student in beginsel tweemaal per studiejaar de gelegenheid heeft tot het afleggen van het tentamen verbonden aan iedere onderwijsseenheid die in dat jaar wordt aangeboden. (m.u.v. LUC). Voor praktische oefeningen bepaalt de examencommissie de wijze van herkansing (artikel 4.1.1 model-OER, richtlijn CvB aan FB).

In praktijk zien we dat enkele examencommissies zelf de mogelijkheid van een extra herkansing opnemen in hun Regels & Richtlijnen, maar in veel gevallen zijn de voorwaarden voor het aanvragen van een extra herkansing strikt. Omdat extra herkansingen dus beperkt worden verleend, is er een vrij groot risico dat een student bij (lichte) klachten (verkoudheid, lichte keelpijn, etc.) toch naar een fysiek tentamen komt. Dat levert mogelijk onveilige situaties op. In het OWB/BVB van 8 oktober 2020 is bepaald hoe om te gaan met toetsing. Op basis hiervan geldt de volgende lijn:

Tentamens mogen zowel online / op afstand (bijvoorbeeld papers in plaats van tentamen) of fysiek worden aangeboden. Louter in geval van een fysieke toets dient er altijd een online / afstandsvariant aangeboden te worden voor studenten die niet aanwezig kunnen zijn OF er dient vooraf aan studenten te worden gecommuniceerd dat zij na twee kansen aanspraak hebben op een extra kans.

Deze lijn is als richtlijn van het CvB richting faculteitsbesturen op grond van artikel 9.5 jo 9.15 lid 1 WHW (richtlijnen m.b.t de OER) vastgesteld. De alternatieve vorm van tentamens

of extra tentamengelegenheden op grond van de richtlijn zijn bedoeld voor studenten met coronagerelateerde klachten of die in quarantaine zijn. Daarnaast zijn er extra tentamenkansen die door de examencommissie kunnen worden gegeven in een individueel geval. De examencommissie kan in dat geval een extra kans aanbieden op grond van de Regels & Richtlijnen. De condities waaronder deze extra individuele tentamengelegenheden worden aangeboden zijn per faculteit verschillend. Dit staat los van deze richtlijn waar een extra tentamengelegenheid gekoppeld is aan het missen van een fysieke tentamen door coronagerelateerde klachten/quarantaine. Hiervoor is dus geen aparte toestemming van examencommissies nodig.

Hoewel het aantal extra kansen kan worden beperkt, neem de werkdruk wel toe als het gaat om het bieden van online toetsen of alternatieve toetsvormen.

4 Aantal verplichtingen naar beneden: bijv. BKO en cursusevaluaties

Korte toelichting: Veel veelal jonge docenten ervaren stress door de eisen die wij aan hen stellen, expliciet en impliciet. Voorbeeld: elke docent zal toch haar BKO-traject willen afronden op straffe van (vermeende) consequenties. Het zou zo welkom zijn indien het CvB hier iets over zegt. Hetzelfde geldt voor de cursusevaluaties: de vraag is of alle vakken ieder blok geëvalueerd zouden moeten worden.

Coulance m.b.t. BKO-eis wordt geboden en minder cursusevaluaties mag

Wat betreft de BKO-eis: eerder is hierover gesproken in het CCT. Besproken is toen dat uitgangspunt van de universiteit dat docenten geen hinder of vertraging oplopen bij het behalen van hun BKO als gevolg van het feit dat ze nu geen klassikaal onderwijs kunnen verzorgen. Als het nodig is wordt coulant omgegaan met de 2-jaarstermijn waarbinnen nieuwe docenten hun BKO moeten behalen. Een BKO-kandidaat volgt cursussen en geeft daarnaast onderwijs. Een belangrijk onderdeel van het BKO-portfolio is de reflectie op het eigen onderwijs, mede aan de hand van de cursusevaluaties. BKO kandidaten geven in deze periode geen klassikaal onderwijs maar wel online onderwijs. Zij zouden hier desgewenst op kunnen reflecteren in hun BKO-portfolio. Het ICLON geeft aan dat in de periode dat geen fysiek onderwijs plaatsvindt, cursusevaluaties online kunnen worden uitgevoerd. Desgewenst kunnen daarover extra vragen aan de set van evaluatievragen worden toegevoegd, bijvoorbeeld vragen die gericht zijn op online leren en technologie. Opleidingen en cursussen die tot nu toe gebruik maakten van papieren evaluaties hebben de keuze: omvorming tot elektronische evaluatie óf geen afname van vakevaluaties gezien de bijzondere omstandigheden. Voor docenten in een BKO traject wordt in beginsel overgegaan op elektronische vakevaluaties. Deze lijn is besproken in het netwerk van BKO-coördinatoren. Indien het niet meer haalbaar is om langs deze lijn de onderwijsevaluaties in te richten, kan in overleg met de leidinggevende coulance worden. Afstemming met de BKO-coördinator is in dat geval gewenst.

Actieve communicatie van het bovenstaande richting docenten verdient aanbeveling.

Cursusevaluaties kunnen heel goed via een meerjarig rooster uitgevoerd worden (bijvoorbeeld 1x per 3 jaar, of als er een curriculumherziening / inhoudelijk aanpassing in het vak heeft plaatsgevonden). Ook toetsplannen en rubrics kunnen voor meerdere jaren vastgesteld worden. De keuzes moeten transparant zijn, maar daarvoor is geen jaarlijkse cyclus vereist. Vooral de eigen behoefte van de opleiding en van de vice-decaan om bij te sturen zijn hier doorslaggevend. Het is bijvoorbeeld ook mogelijk om wel te evalueren (docent en opleiding krijgen informatie), maar niet van alle docenten een schriftelijke reactie te vragen die in de OLC besproken wordt (vertrouwen in docent). De impact van het verminderen van het aantal cursusevaluaties is naar verwachting beperkt, omdat het een klein effect heeft op de individuele werkdruk van de docent (cursusevaluaties worden doorgaand door ICLON uitgevoerd).

5 Afspraken rondom toetsing, bijv. geen of minder tussentijdse toetsen

Korte toelichting: *Continuous assessment* verdient natuurlijk de voorkeur, maar dit creëert veel extra werkdruk. Voorstel is om dan een keuze te maken: of een vak niet verzorgen of ruimte bieden om per vak minder toetsen toe te staan.

Tussentijdse tentamens schrappen is mogelijk; impact: hoog

Continuous assessment is een vorm van feedback en spreiding van studieactiviteiten.

Studenten ervaren in deze tijd een extra behoefte aan contact en feedback om te ervaren dat zij op de juiste wijze leren en voortgang maken. Het is goed mogelijk om na te denken over meer informele manieren om studenten feedback te geven. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan algemene, groepsgewijze feedback in plaats van individuele feedback en meer peer feedback (studenten beoordelen elkaars tussenproduct). Het schrappen van onderwijsactiviteiten is juridisch niet haalbaar gelet op de vastgestelde OER (en de onderwijskwaliteit / beoogde eindniveau). Wel is het mogelijk om binnen de huidige activiteiten zaken anders vorm te geven. In de Studiegids is een banner opgenomen dat de informatie in de studiegids, waaronder de werk- en toetsvorm, kan afwijken i.v.m. de coronacrisis. Dit past binnen de strekking van de OER.

Daarnaast is het mogelijk om te schrappen in het aantal formeel te beoordelen

‘huiswerk’opdrachten / tussentijdse toetsen. In artikel 4.1.1 van de Model-OER is ook de richtlijn van minimaal 2 tentamens per jaar opgenomen. Meer dan twee toetsen per jaar hoeft dus niet. Het schrappen van extra formele toetsmomenten levert minder (extra) herkansingen op. Een vak dat gedurende één blok loopt kan bijvoorbeeld met één toetsmoment worden afgetoetst. Een eventuele vermindering van formele toetsmomenten zoals opgenomen in de Studiegids dient wel besproken te worden met de medezeggenschap conform de reguliere instemmings- en adviesrechten (OLC en FMR). Overigens dienen de toetsen die overblijven mogelijk wel aangepast te worden zodat het volledige spectrum van het vak wordt gedekt: dit levert wel weer werkdruk op. Niettemin is de inschatting van de impact van deze wijziging vrij groot, afhankelijk van de hoeveelheid toetsmomenten die er nu zijn.

Meer tijd tussen tentamens inplannen kan, maar heeft negatieve effecten; impact: laag

Wat betreft de suggestie om meer tijd tussen tentamens en herkansingen in te plannen: dit is mogelijk. In de universitair vastgestelde Academische Jaarkalender zijn collegevrijeweken vastgesteld, maar geen vaste toetsweken. Gedurende het gehele collegejaar, m.u.v. de collegevrije weken, kunnen tentamens en herkansingen plaatsvinden. Het verplaatsen van een reeds ingeroosterd tentamenmoment dient 5 dagen van te voren aan studenten te worden medegedeeld (zie artikel 4.1.1. model Regels & Richtlijnen examencommissie). Wel heeft het naar achteren verplaatsen van tentamens negatieve gevolgen voor studenten: als er meer tijd tussen de geleerde lesstof en het tentamen komt, kan lesstof ‘weggezakt’ zijn.

Daarnaast kan dit dan ook een negatief effect hebben op studiesucces. De impact van een dergelijk besluit kan op de korte termijn wel groot zijn, maar op de lange termijn wordt dit weer tenietgedaan, omdat de toetsen toch een keer gemaakt moeten worden (er is dan een risico op een ‘stuwmeer’ aan toetsen).

6 Voorbeelden benoemen m.b.t. de 80/20-regel

Korte toelichting: De door ons gepredikte 80/20-regel blijkt in de praktijk 100/0 te zijn.

Docenten doen er werkelijk alles aan om het bestaande in de lucht te houden. Idee is om voorbeelden hierbij gaan noemen: bijvoorbeeld dat het niet erg is als inzage van een toets een keer niet door kan gaan of dat in 15 werkdagen tentamen corrigeren niet altijd haalbaar is en ook geen probleem is mits goed gecommuniceerd met de studenten of als een college een keer vanwege technische problemen niet is opgenomen (hoeft niet over) of dat bij een technisch probleem een tentamen niet over hoeft (want schuift door naar de volgende kans).

Maatregelen gericht op colleges mogelijk; impact: hoog

Bij dit onderwerp kan worden gedacht aan maatregelen gericht op colleges, bijvoorbeeld door minder sessies per vak te houden (met inachtneming van het minimaal aantal contacturen in de propedeuse), efficiëntere integratie van hoor- en werkcolleges en kortere sessies per vak (met name bij online onderwijs). Deze maatregelen zou ingevoerd kunnen worden.

Studenten moeten daarin reëel en enigszins flexibel zijn. Zie ook het algemene punt boven over communicatie aan studenten. Als dit leidt tot afwijkingen in de Studiegids, dient de medezeggenschap betrokken te worden conform de reguliere instemmings- en adviesrechten (OLC en FMR). De impact op de werkdruk van docenten kan hoog zijn, zeker als er wordt overgegaan op minder contacturen of integratie van lessen.

Geen inzage aanbieden juridisch niet haalbaar; impact: medium

Het bieden van een inzagemoment is een wettelijke verplichting. Op grond van artikel 7.13, tweede lid, aanhef en onder o en p, WHW, moet in de OER van een opleiding vastgelegd worden binnen welke termijn en op welke wijze de uitslag van een tentamen bekend moet worden gemaakt en binnen welke termijn en op welke wijze de student die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd inzage krijgt in zijn beoordeelde werk. Binnen dertig dagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk. De inzage kan ook online plaatsvinden. Hierbij verdient het aanbeveling te kijken naar de tool ANS. Op het digitale platform ANS stelt de docent de criteria op die gebruikt kunnen worden voor het nakijken.

Het nakijken wordt horizontaal gedaan: per vraag, in plaats van per student. Na afloop van de toets kunnen de docenten de vragen en antwoorden publiceren naar de studenten. Doordat studenten de feedback op hun tentamenvragen online kunnen inzien en daar direct op kunnen reageren, wordt het inzagemoment toegankelijker. ANS biedt onder 'Share with students' de mogelijkheid om zelf te bepalen wat studenten in het systeem kunnen zien, zodat niet alles gedeeld hoeft te worden. De impact rondom het onderwerp inzage kan groot zijn, afhankelijk van de faculteit/opleiding en de wijze waarop dit georganiseerd wordt (fysiek/online/met gebruik van ANS of zonder).

Afwijken van de 15-dagen nakijktermijn is mogelijk; impact: medium

Wat betreft het voorstel om af te mogen wijken van de 15 dagen nakijktermijn: hieraan is tegemoet gekomen. In de nieuwe model-OER 2020-2021 is na onderzoek naar de nakijktermijnen onder de faculteiten een uitzondering op de nakijktermijn opgenomen in artikel 4.6 (wijziging voor 20-21). Zie arcering hieronder.

4.6.1 De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast. De student krijgt hierover een bericht uit het universitair studievoortgangssysteem.

4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of het deeltentamen is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltentamen vast. De uitslag wordt bekend gemaakt aan de student. Het eindoordeel wordt vastgelegd in het universitaire studievoortgangssysteem. De student krijgt hierover een bericht via het universitair studievoortgangssysteem. Het oordeel is uiterlijk vijf werkdagen voor de daaropvolgende gelegenheid van hetzelfde tentamen bekend. Bij overschrijding van deze termijn kan het desbetreffende tentamen worden verplaatst.

4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.2 vermelde termijnen van vijftien respectievelijk vijf werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld via een bericht op het u-mailadres van de student voordat deze termijn verlopen is. In dit bericht is opgenomen op welke (uiterste) datum het oordeel bekend wordt gemaakt.

Bij het niet behalen van de nakijktermijn wordt de student hierover geïnformeerd. Een tijdige uitslag is van belang voor de student i.v.m. de voorbereiding op een herkansing. De uitslag moet ten minste vijf werkdagen voor de volgende gelegenheid bekend zijn. De impact van deze optie op de werkdruk van docenten kan vrij groot zijn, afhankelijk van de situatie en de individuele werklust in de periode dat er nagekeken moet worden.

Technische problemen online onderwijs en toetsen

Als een college live online gegeven wordt, dan ligt het risico bij de student als er door bijvoorbeeld een slechte verbinding of tijdzone problemen zijn. Dit is vergelijkbaar met als een student niet tijdig aanwezig is in een collegezaal vanwege vertraging bij reizen met het openbaar vervoer. Docenten zijn dan niet verplicht om een college opnieuw te geven. Met betrekking tot online toetsen geldt dat technisch probleem aan de kant van de student (bijvoorbeeld een slechte WIFI verbinding) voor rekening van de student komt. Als het probleem aan de kant van de Universiteit Leiden ontstaat, dient de toets wel opnieuw aangeboden te worden.

7 Verminderen keuzevakken + roulatie docenten zodat zij verlof op kunnen nemen

Korte toelichting: Insteek is om de werkdruk te verlagen door het aantal keuzevakken te verminderen. Dit vraagt om een andere kijk op de organisatie van onderwijsprogramma's vanuit de instituten/faculteiten. Uit een recente inventarisatie bij FGW blijkt bijvoorbeeld dat de faculteit 2.077 unieke vakken aanbiedt, verspreid over alle bachelors, masters en minors. Omdat dat veel werkdruk veroorzaakt, en de onderzoekstijd van docenten erdoor in het gedrang komt, heeft FGW al aangekondigd de komende tijd snijden in het aantal vakken. De voorwaarde daarbij is dat de kwaliteit van de opleidingen er niet onder lijdt en dat er voldoende te kiezen blijft.

Minder keuzevakken aanbieden is een optie, maar er moet in totaal wel voldoende aanbod zijn, zeker nu exchange in semester 2 niet doorgaat. Dit hoeft niet te betekenen dat er veel verschillende vakken moeten zijn. Wellicht is het ophogen van het maximum aantal deelnemers een optie, waardoor sommige keuzevakken kunnen vervallen. Samenwerking tussen faculteiten kan daarbij ook positief werken. Voordeel hiervan is dat docenten samen één vak goed neerzetten in plaats van drie vakken net niet, of met veel stress. De impact van deze mogelijkheid kan groot zijn, afhankelijk van het huidige aanbod / werkwijze.

8 Stress voor tenure trackers (tijdelijke contracten) verminderen

Korte toelichting: jonge talentvolle onderzoekers die een tijdelijk contract hebben ervaren stress gedurende de coronacrisis. Het thuiswerken en de vertraging in hun onderzoek zorgt ervoor dat zij mogelijk niet binnen een vastgestelde termijn onderzoeksprojecten afronden waardoor zij in aanmerking zouden kunnen komen voor een vaste aanstelling. Dit geldt overigens ook voor promovendi en post-docs. De Universiteit Utrecht heeft onlangs een enquête uitgezet onder deze groep. Bijna zestig procent van de respondenten heeft aan graag een verlenging van de aanstelling te willen hebben. Veel onderzoekers zeggen die verlenging nodig te hebben omdat ze heel graag zonder grote tijdsdruk kwalitatief hoogstaand werk afleveren. Op basis van de bevindingen is de oproep om maatwerkoplossingen te vinden voor groepen die vertraging oplopen.

Een groep promovendi/post-docs zijn reeds maximaal drie maanden verlengd

Voor een aantal promovendi en post-docs is voor de zomer besloten dat zij in aanmerking komen voor verlening (de 'schrijnende gevallen'). De universiteit heeft een 1,1 miljoen euro uitgetrokken om 84 promovendi/post-docs maximaal drie maanden te kunnen verlengen. De impact hiervan is voor deze groep vrij groot, maar aangezien dit voor een beperkte groep geldt is lastig in te schatten hoeveel effect dit op de werkdruk in het algemeen heeft.

Soepel hanteren van criteria voor verlening en oog houden voor medewerker

Vanuit goed werkgeverschap is het uitgangspunt dat medewerkers niet gedupeerd mogen worden door corona. In geval de vraag coronagerelateerd is (met als consequentie dat onderwijs, onderzoek, impact of bestuur stagneert), dit al dan niet in combinatie met zorg voor kinderen en/of ziekte, dan is het principe van toepassing van opschortende werking of het soepel hanteren van criteria (behaalde BKO, zie hierboven, onderzoeksresultaten, etc.) aan te bevelen.

Er loopt een (landelijke) enquête waar de Universiteit Leiden aan mee doet (zie https://survey.uu.nl/jfe/form/SV_b1NK7pHU1gMZ2eN) Dit betreft een onderzoek naar de verschillen in impact van de Corona crisis op het carrièreverloop van wetenschappers. Aan te bevelen is om de bevindingen uit dit onderzoek te gebruiken voor dit vraagstuk. Dit ook in combinatie met het lopend traject werkdruk (oorzaken en arbeidsbeleving) vanuit HRM Beleid.

4 Invulling FGGA per instituut

4.1 Bestuurskunde

Genomen maatregelen

- Masterscriptie verdedigingen/eindgesprekken afgeschaft.
- "Twee toetsmomenten- beleid" niet verplicht.
- Toetsvormen met minder nakijklast, bijv. multiple choice (als mogelijkheid).
- In het geval van incidentele ziekte van een werkgroepdocent geen vervanging (dit gaat niet over langdurige ziekte).
- Een lichte versie van de onderwijs mid-term (gepland voorjaar 2021).
- Goede communicatie met studenten om problemen en vragen te voorkomen (maar "work in progress", blijft lastig!)
- Kortere tijdsduur werkgroepen, dus bijv. 1 uur in plaats van 2 uur.
- Coulant omgaan met de nakijktermijn (het uitstellen maakt het meestal niet minder erg, dus Bestuurskunde wil deadline liever niet verlengen).

Maatregelen die in overweging worden genomen

- Lopend gesprek over verschillende administratieve processen.
- Geen formaliseerde 'peer review' van toetsen en normantwoorden (wel worden "good practice" uitgewisseld, maar dat hoeft niet via de Examencommissie).
- Meer ondersteuning voor administratieve taken, bijvoorbeeld cijferinvoer.
- Sommige activiteiten van de Examencommissie even op pauze zetten (bijv. controleren van de coherentie in becijfering van masterscripties).

Lastige maatregelen

- Het afschaffen van de tweede beoordelaar scripties word vaak benoemd, maar veel van collega's vinden dat dit juist een belangrijk element is in het kwaliteitssysteem, en niet alleen een formaliteit zoals sommige andere processen.
- Allerlei dossiers die misschien nu even kunnen wachten. Dit is een belangrijke maatregel maar Bestuurskunde ziet dat veel dossiers op het universitaire niveau wel doorgaan. Op het niveau van een instituut is het dan lastig en 'politically sensitive' te zeggen dat sommige (belangrijke) zaken voor Bestuurskunde nu even een lage prioriteit krijgen, zoals: project Leiden labour market skills, werkgroepen Diversiteit- en inclusiviteit; terugkoppeling van evaluaties aan studenten; et cetera.

Relatie met Examencommissie

Enkele voorgestelde werkdrukverminderende maatregelen stelt de Examencommissie voor keuzes en dilemma's.

- Verklein het oordeel en de rol van 2^e lezer bij Ba-scripties tot "eens/oneens" met de 1^e lezer. Nu is het een volledig onafhankelijk oordeel, inclusief een beoordeling waarom de scripties wel / niet voldoende zijn.

- Geen peer-reviewformulier voor tentamens in semester 2. Het voorstel om docenten aan te moedigen collegiale toetsing te laten plaatsvinden, maar de eis te laten vallen om de formulieren in te dienen, is lastig te operationaliseren. Er zullen dan niettemin duidelijke normen voor goede online tests beschikbaar moeten zijn om een collega te adviseren wat beter zou kunnen werken in online toetsen. Het niet goedkeuren van een toets is overigens lastig in de huidige stressvolle situatie gedurende Covid19.
- Het laten vervallen van controle op masterscriptiebeoordelingen in semester 2 is lastig. Een team beoordeelt (blindelings) regelmatig hoe masterscripties zijn beoordeeld en of die beoordeling consistent is. Discrepanties worden besproken. Dat is zeer nuttig voor de kwaliteitsbewaking. De hamvraag is of dit nu gezien de bijzonder omstandigheden ook noodzakelijk is.

Indien het Instituut Bestuurskunde dit pad verder bewandeld zou de Examencommissie rugdekking willen krijgen van het faculteitsbestuur. Het gaat om toestemming voor het tijdelijk laten vieren van de teugels vanwege de bijzondere omstandigheden (Covid19).

4.2 ISGA

Algemeen genomen maatregelen

- Ruimte gegeven aan docenten om vak naar eigen inzicht in te vullen. Indien vakken alles online doen wanneer dat anders te veel dubbel werk is (of om gezondheidsredenen) dan is dat akkoord.
- Indien één college vervalt omdat docenten een ander college dubbel moeten doen voor kleinere groepen on-site dan is dat ook akkoord.
- Docenten nemen van elkaar het MsTeams kanaal over na elk blok waardoor de leeromgeving qua platform niet opnieuw ingericht hoeft te worden.
- De groepsgrootte van de BaSS thesiegroepen zijn opgehoogd. Dat betekent iets meer werk voor de UD die de groep begeleidt, maar minder groepen en dus minder UD-inzet nodig.

Invulling suggesties zoals omschreven in paragraaf 3

Ad 1 Opschuiven visitaties en midterms (onderwijs en onderzoek)

ISGA heeft verzocht om samenvoeging van BaSS en CSM in één cluster. En de facto daarmee uitstel van de mid-term tot najaar 2021.

2. Afschaffen tweede lezing (beoordeling) Ba- en Ma-scripties gedurende de coronacrisis

Besloten is om de tweede lezing bij de masterscriptie CSM te handhaven vanwege de kwaliteitscontrole, en omdat het aantal thesissen nu toch afloopt (nieuw programma).

Ad 3 Expliciet stellen dat het risico van de pandemie ook deels bij de studenten ligt.

Via communicatie.

Ad 4 Aantal verplichtingen naar beneden, zoals BKO en cursusevaluaties

Wordt strak op gestuurd.

Ad 5 Afspraken maken rondom toetsing, bijvoorbeeld max één, geen tussentijdse tentaminering

- Examencommissie is geïnformeerd en heeft ingestemd met het wijzigen van het aantal opdrachten voor grote vakken (bij 10 ects vakken terug van 3 naar 2, en bij 5 ects vakken terug van 2 naar 1 toets). Louter voor vakken met onverwacht hoge aantallen. De leerdoelen worden bij het wegvallen van een summatief toetsmoment op een alternatieve wijze getoetst (formatief, peer review, in class quizzes), zonder nakijklast.

- Extra nakijktijd aangevraagd bij Examencommissie voor CSM en vakken minor Global Affairs met hoge studenten aantallen. De Examencommissie is akkoord.

Ad 6 Voorbeelden benoemen m.b.t. de 80/20-regel, o.a. m.b.t. onderwijs van vakken, inzage, nakijktermijnen en toetsen die niet doorgaan

Per vak aan docenten overgelaten die hier goed mee omgaan.

Ad 7 Verminderen keuzevakken + rotatie docenten zodat zij verlof op kunnen nemen

Geen optie voor ISGA gezien het aantal studenten en beperkt aantal keuzevakken.

Ad 9 Overige maatregelen

- Minimale invulling van opleidingsjaarverslagen.
- ISGA heeft extra capaciteit gevraagd – het faculteitsbestuur was daarmee akkoord.

4.3 LUC's proposal to reduce workload during

Leiden University Onderwijsberaad (OWB) has proposed a list of instruments to reduce workload for academic and support staff during the corona pandemic. Below LUC gives its reaction to each of the suggestions.

Ad 1 Move visitations and midterms

The next accreditation for LUC will take place in 2023. The next midterm is planned for 2021 and is most likely to take place in the Fall. Considering the very good results and few required actions LUC would like to have no midterm at all or if it is compulsory a very light midterm: the Educational Directors of the other institutes and the Vice-Dean of FGGA will be the panel. The documentation will be the annual reports for the Programme, Board of Examiners and Admissions. We propose one meeting with the Programme Board, College Board, Chairs of the Programme Council, College Council and Board of Examiners, and one student member from the Programme Council and College Council each, and the Chair of Fortuna. The meeting could then be done in one afternoon. But not having a midterm at all would really reduce the workload.

Ad 2 Limited second readers for capstones

This has not yet been considered at LUC.

Ad 3 Share with students that they have their part to play in this situation. So no additional resits or extra opportunities. Improve communication about this.

LUC has set up a [website](#) with information on living and studying at LUC during the pandemic. This includes information on what students can expect but also on what is expected from them. Changes are made when needed and also communicated via email and newsletter. The Programme Council has set up four teams to look at specific aspects of the effects of the pandemic on teaching practices. Each team consists of an academic and a student.

Ad 4 Reduce stress for BKO and course evaluations

LUC will be lenient in deadlines for the BKO applications. There will be no repercussions if not obtained in time.

Course evaluations are conducted online. After very disappointing response rates in June, the response rate in block 1 was higher. Students want to share their feedback while staff are eager to hear from them. Instructors often discuss the class with their students in the middle and at the end of the block. Reducing the number of courses evaluated will not reduce workload and will mean that important information is not available.

Ad 5 Change assessment policies

- a) Reduce number of assessments: as of block 2 LUC has changed the maximum percentage for one assessment from 40% to 50%. This can only be done with approval from the Board of Examiners, and instructors must give feedback at least once on essays or projects that count for 50%. For exams that count for 50% sample questions must be available or a very clear explanation on what to expect must be given. Only a few instructors used this opportunity for block 2, we expect more for the second semester.
- b) Grade courses Pass/Fail: this has also been suggested by students while at the same time other students have expressed concern about their GPA if there would be P/F. This will be further discussed in the Fall semester.
- c) Drop teaching activities to create more time for rewriting exams: this does not seem to be necessary at LUC. There is only a limited number of courses with written exams.
- d) Add more time between exam and resit: as LUC has no resits, this is not applicable.

Ad 6 Share examples of dropping tasks (80-20 rule)

- a) Fewer classes or shorter sessions: as of block 2 LUC allows instructors some more flexibility in teaching. Some instructors indicated that they would like to start their teaching a couple of days later or would like to drop one or two online session in the middle. Some non-necessary content can also be dropped. These cases are discussed with the Educational Director and the Chair of the Board of Examiners.
- b) Make exam review easier by using ANS software for online exams: LUC will make instructors aware of this option.
- c) Move grading deadlines: as of the end of block 1, LUC has changed the grading deadline from 10 working days to 14 working days. Longer deadlines will be difficult without endangering processes like BSA.
- d) No resits if students have technical problems: these are dealt with on individual basis.
- e) LUC example: rather than asking instructors to submit their archiving materials, they can now leave them on BrightSpace where they will be retrieved by the course administration if needed. This reduces work and frustration for both academic and support staff.

Ad 7 Reduce number of electives/unique courses

Where possible LUC tries to offer courses in a clustered manner, for example the same course in consecutive blocks, or in the same block. Many of the courses though are taught by affiliated staff and that makes it difficult to drop these.

Ad 8 Reduce stress tenure track staff/temporary contracts/PhD candidates

Where applicable the supervisors are in close communication with colleagues in this situation, especially for new staff on temporary contracts and young staff like PhD students.

Ad 9 Reduce other tasks

- a) Postpone curriculum innovations or changes: the programme board has moved all non-essential changes to either the spring semester or next year.
- b) Postpone or reduce admin tasks where possible: LUC has changed the admin or service tasks for academic staff. Rather than all academic staff participating in recruitment and admissions and advising, they now participate in only one of these tasks. Although they are expected to spend more or less the same amount of time on it, they only have to focus on one task rather than three.
- c) For support staff this is more difficult but where possible we reduce or change policies, for example the archiving of course materials. The Study Advisors only do their basic tasks: office hours and emails. New developments are not initiated and they are not developing new workshops.

- d) Cancel all non-necessary meetings: With everyone working from home, meetings are a means to stay in touch and catch up. However, there are now experiments with 45 of 50 minute meetings rather than the standard hour. Also, for each meeting we explicitly consider whether it is needed.
- e) Drop non-essential recruitment activities: recruitment has had to change completely to accommodate the remote situation. This creates a lot of work for the recruitment office. We are now considering which (international) fairs are necessary or not.
- f) Lower expectations for grant applications, publications and valorization: these expectations have been lowered and this has been communicated. Those who want to proceed are of course supported where possible.

5 Ondersteuning via supportsystemen van de FGGA

Om werk te maken van de werkdruk gedurende Covid19 is binnen de FGGA een aantal uitgangspunten geformuleerd (paragraaf 5.1) en zijn diverse supportsystemen opgezet (paragraaf 5.2).

5.1 Uitgangspunt Remote Teaching & Testing FGGA:

vertrouwen in samenwerking docent, onderwijsdirecteur en examencommissies

Door de uitbraak van het Coronavirus is het onderwijs aangepast. Dagelijks stemde de vice-decaan samen met de drie onderwijsdirecteuren van Bestuurskunde, LUC en ISGA af om het ontwerp van remote onderwijs en toetsing te coördineren. Hierdoor bleef het onderwijs afdoende uniform en zorgden wij ervoor dat het onderwijs aansluit bij de technische randvoorwaarden. Tegelijkertijd laat deze decentrale aanpak (= cultuur FGGA) ook ruimte om te differentiëren naar opleiding waar dat meerwaarde biedt. Om die reden is er bewust voor gekozen om niet een facultaire handleiding Remote Teaching voor te schrijven.

Bij het ontwerpen van al het onderwijs zijn zes beginsels leidend gebleven:

1. Vertrouwen in de opleiding en vakdocent/-coördinator/-examinator.
2. De 80/20-regel. Indien we steeds focus houden op wat wel kan en realistisch is, kiezen we er ook voor om niet teveel tijd en energie te vermorsen aan zaken die niet of lastig realiseerbaar zijn.
3. Goed-genoeg onderwijs: welk onderwijs is goed-genoeg om de leerdoelen afdoende te dekken en studenten toe te rusten, maar houdt de druk op studenten, staf en technische infrastructuur zo laag mogelijk in deze bijzondere tijd? Er zijn per vak minimum vereisten geformuleerd. Het idee is dat dit minimum het uitgangspunt vormt, zeker bij grotere vakken. In ieder geval wordt dit minimum aan studenten gecommuniceerd als de basis waarop zij aanspraak kunnen maken. Hiermee voorkomen wij dat er teleurstelling ontstaat als door ziekte, technische storingen of andere oorzaken hogere ambities niet kunnen worden waargemaakt.
4. Gezien het centrale belang van toetsing en de rechtsgevolgen die eraan gekoppeld zijn, geldt dat iedere afwijking van de toetsing zoals aangegeven in de E-gids en vakomschrijving eerst moet zijn afgestemd met de Onderwijsdirecteur, die in direct contact staat met de vice-decaan, in die gevallen dat de reguliere medezeggenschap niet kan worden geëffectueerd.
5. Met de diverse examencommissies is afgesproken dat de examencommissie niet vooraf per vak of wijziging van toetsvorm hoeft te worden geraadpleegd, hoewel er veel onderling overleg is. Van cruciaal belang is dat iedere aanpassing van de oorspronkelijke toetsvorm recht doet aan de leerdoelen van het vak en het onderwijs; tijdig en duidelijk naar de studenten wordt gecommuniceerd, *lieft* met een voorbeeld en/of heldere omschrijving van

de nieuwe toetsvorm die aangeeft wat verwacht wordt en waarop beoordeeld zal worden; er verslaglegging plaatsvindt van de gedane wijzigingen, *lieft* met korte motivering hoe deze wijzigingen zich verhouden tot de leerdoelen van het vak en het onderwijs.

6. Gezien de snelle ontwikkelingen kan bovenstaande gewijzigd en aangevuld worden. We blijven in belangrijke mate afhankelijk van landelijke ontwikkelingen en universitair beleid.

5.2 Enkele supportsystemen

Mentoraat en tutoraat

Half mei 2020 is vanuit het OWB het idee van ‘cohortering’ gelanceerd. Reeds op 12 juni was de eerste teamvergadering van het centrale coördinatieteam met de facultaire projectleiders en ontstond de eerste versie van het werkdocument. Het mentor- en tutorsysteem streeft ernaar nieuwe studenten een kleinschalige, veilige setting te bieden binnen de massaliteit van het eerste jaar, waarin zij zich gezien en gehoord voelen. Ook beoogt het de eerstejaars vertrouwd te maken met de wereld van de universiteit, de studie en de stad. Het biedt binding en Bildung: het verbindt de studenten met hun nieuwe omgeving, en helpt ze op gang in hun academische groei. Vanuit de centrale organisatie is een aantal basisvereisten geformuleerd voor de bacheloropleidingen. Daarnaast was het uitgangspunt van FGGA de aansluiting bij de verschillende bachelor- en masteropleidingen en de diverse vormen van begeleiding als studieadvies, studietoelators en het tutoraat (docentbegeleiding) zoals beschreven door de opleidingen. Hier is door de masteropleidingen ook als thema de werkdruk van docenten aan toegevoegd en dus de ondersteuning bij het onderwijs.

Organisatie en roostering online en hybride onderwijs

De organisatie en roostering van het online en hybride onderwijs voor het academiejaar 2020-2021 was een militaire operatie. In mei 2020 werd door het OSC de laatste hand gelegd aan het traditionele rooster van de verschillende opleidingen die gebruikmaken van de locaties in Den Haag en zijn de ruimten verdeeld tussen de faculteiten. Dit rooster heeft als basis gefungeerd voor de wijzigingen die op basis van de Covid19-maatregelen zijn doorgevoerd.

Door de onderwijs- en opleidingsdirecteuren is met docenten en beleidsmedewerkers onder grote tijdsdruk gepuzzeld over de mogelijkheden en vormgeving van het onderwijs 2020-2021. Hierbij moest rekening gehouden worden met (wijzigende) RIVM-maatregelen vertaald naar het hoger onderwijs (VSNU-protocol) en afspraken over de concrete uitvoering in de gebouwen door het UFB als 20% van de normale zaalcapaciteit en specifieke tijdslots. De opdracht was om waar mogelijk fysiek onderwijs aan te bieden per september 2020 met als prioriteit de eerstejaars studenten en de masters. Daarbij moest ook rekening gehouden worden met een combinatie van remote en fysiek onderwijs in het eerste semester.

Half juni 2020 was de verwachting dat 15-20 fysiek onderwijs zou moeten lukken. Gevolg was wel dat docenten veel meer contacturen zouden moeten draaien vanwege de kleinere (werk)groepen. Per opleiding is er vanaf juni tot 25 augustus 2020 in nauwe samenwerking met de roostermaker OSC op verschillende manieren gewoekerd met de fysieke ruimte. Per opleiding zijn verschillende keuzes gemaakt en diverse varianten bedacht op fysiek en remote onderwijs. Daarnaast moest zichtbaar gemaakt worden in het rooster wanneer er ruimte bezet werd door de docent voor een live-stream of een online (opgenomen) college. Er is hierin nauw samengewerkt met het UFB. Zij konden voor de, soms ingewikkelde, constructies, voldoende tijd maken en waren positief dat er zo effectief gebruik werd gemaakt van de geboden ruimte.

Daarbij is vanuit het programma Harmonisatie voor 1 september 2020 een nieuw roosterprogramma in gebruik genomen: My Timetable. Het werd hierdoor o.a. mogelijk voor studenten en docenten om hun persoonlijk rooster naar de eigen agenda te kopiëren.

Future Learning Office

FLO is een nieuwe supportdesk met experts van ICT&O, ICLON en Centre for Innovation met als doel ondersteuning te bieden bij het effectief inzetten van verschillende tools en het geven van onderwijskundig advies voor cursussen van FGGA.

De FLO is ingegeven door de plotselinge verandering naar lesgeven op afstand. Dat vroeg om support voor docenten. Hoe kunnen verschillende aspecten van een cursus het beste kunt worden aangepast nu we gedwongen zijn overgegaan op volledig digitaal lesgeven. Sommige groepen docenten vragen advies of informatie over bepaalde aspecten zoals Blended Learning, Flipped Classrooms of digitaal tentamineren. Andere groepen docenten overwogen naast het vaker inzetten van tools om hun hele cursus volledig opnieuw te ontwerpen.

FLO helpt hierbij met expertise op het gebied van digitaal onderzoek, didactiek, tooling en data-analyse. De ondersteuning bestaat uit een reactief deel en een proactief deel. Naast het beantwoorden van allerlei vragen die docenten aan FLO kunnen stellen via de functionele mailbox FLO@fgga.leidenuniv.nl, gaat FLO ruim voorafgaand aan elk cursusblok ook na welke grootschalige en/of kwetsbare cursussen in het aankomende blok verzorgd zullen worden. Vervolgens benadert FLO deze cursussen met het aanbod om hen gedurende het blok te ondersteunen door middel van een directe lijn van ondersteuning via Microsoft Teams. Alle betrokken docenten van de cursussen die ingaan op dit aanbod voegt FLO vervolgens toe aan een privékanal. Via dat kanal hebben docenten gedurende het blok altijd de mogelijkheid om direct vragen te stellen aan alle leden van FLO. Daarnaast is het voor alle betrokkenen te allen tijde ook mogelijk om mee te lezen en op de hoogte te blijven van alles wat is besproken en gedeeld. Het grootste voordeel van communicatie over Teams dan per mail is dat FLO hiermee de maildruk volledig wegneemt en alle betrokkenen op ieder moment mee kunnen lezen met de volledige correspondentie.

De waardering van FLO onder docenten is zeer hoog. Het initiatief van de docentensupport wordt uitstekend gewaardeerd binnen FGGA. Onze ICTO-coördinator is onbetaalbaar goed gebleken tijdens de crisis.

ICTO

De weblectures zijn verder uitgerold binnen de FGGA. Bij die vakken zijn extra vragen toegevoegd aan de vakevaluaties waaruit blijkt dat studenten zeer positief zijn over weblectures (4,5 gemiddeld op een schaal van 5). Docenten staan hier iets meer gemengd tegenover. Voor sommige vakken zijn weblectures een goed aanvulling, maar voor andere cursussen ligt het gebruik minder voor de hand vanwege didactische redenen. Ook de sociale veiligheidsperspectieven mogen niet worden onderschat.

Student Care

Het idee voor *Student Care* is ontstaan vanuit de behoefte van studenten om informatie over studie en studentleven sneller en beter te kunnen vinden (website). Doordat studenten makkelijker aan hun informatie kunnen komen, hopen wij hiermee een bijdrage te kunnen leveren aan hun studiesucces. Daarnaast zou *Student Care* werkdruk bij de studieadviseurs moeten wegnemen. Een behoorlijk deel van de vragen waarmee studenten bij hen komen, kan namelijk worden beantwoord via de website.

Onderwijs Service Centrum

Vanuit het OSC wordt een bijdrage geleverd aan mogelijke lastenverlichting van docenten. Voorbeeld is een experiment met het downloaden van de cijfers uit Brightspace in plaats van het verplicht gebruik maken van OSC-lijsten. Daarnaast is geëxperimenteerd met Bestuurskunde over het zelf bewerken van teksten in de Egids door docenten in plaats van (opnieuw) invullen en het heen en weer sturen van Worddocumenten. Ook dit initiatief is positief ontvangen door docenten. Het OSC bereidt dit komend jaar verder uit naar ISGA.

Afdeling Communicatie

De afdeling Communicatie is belangrijk, omdat de Nederlandse overheid regelmatig nieuwe maatregelen afkondigt om de verspreiding van het coronavirus in te dammen. Deze hebben ingrijpende gevolgen voor studenten en medewerkers. Via de universitaire website, nieuwsbrieven en via informatie vanuit de instituten wordt steeds opnieuw op een rij gezet wat de maatregelen precies betekenen voor de voortgang van studie en werk aan de Universiteit Leiden en met welke praktische zaken studenten en docenten rekening moeten houden. Ook het Campusprotocol is onder de aandacht gebracht. Verder moeten allerlei fysieke evenementen (van afstuderen tot werving) heen en weer bewegen tussen fysiek en online. Op dit moment is bijvoorbeeld de gehele voorlichting online.

Career service en arbeidsmarktvoorbereiding

Studenten kunnen bij de Career Service terecht voor individueel advies en een CV-check. Daarnaast zijn veel events georganiseerd om studenten te helpen bij de overstap naar de arbeidsmarkt.

International Office

Het team IO heeft gewerkt aan een stevigere inbedding binnen de faculteit als centraal aanspreekpunt voor allerlei vraagstukken omtrent internationalisering, variërend van uitwisselingsprogramma's, internationale stages en samenwerking, en het helpen van studenten in crisissituaties.

Honours programma

In 2019-2020 is een belangrijke stap gezet in het verder verbinden van de instituten Bestuurskunde, ISGA en het LUC met het facultaire Honours programma. Afsproken is dat elk instituut een leerlijn zal aanleveren bestaande uit voor elk Ba-jaar een vak, plus een Honours Class. Dit onder de conditie dat de gehele Honours vergoeding naar de vakverzorgende eenheid gaat.

Supportsystemen Universiteit Leiden

The screenshot shows the 'Teaching Support GATEWAY' website. At the top left is the Universiteit Leiden logo. The main header features the text 'Teaching Support GATEWAY' and language options 'NL' and 'EN'. Below the header is a large banner image with the text 'Remote Teaching' and the subtitle 'Enabling Leiden University staff to move teaching and examination activities online'. A search bar is visible on the right side of the banner. The main content area is divided into two columns. The left column contains a 'Getting Started' section with links to 'Why remote teaching?', 'Action Plan Remote Teaching', 'Preparation checklist', and 'Roadmap to flexible education'. Below this is a 'Remote Teaching at Leiden University' section with links to 'Accessible education for all', 'Connect with your Students', and 'Using Existing Open Educational Resources (OER)'. The right column features a large heading 'Remote Teaching' followed by a paragraph of introductory text: 'This website provides information and support for Leiden University teachers and staff involved in remote teaching. It includes how to use tools like Brightspace, Microsoft Teams and Kaltura, as well as alternatives to these online learning platforms. You can also find recommendations for the best tools for different teaching formats and FAQs on remote teaching. Information is updated regularly with the latest information and FAQs. New tools and guides will be added as they become available, so make sure to visit regularly!'. At the bottom of the right column, there is a highlighted box with the text: 'Remote teaching can provide learners with accessible, interactive distance-education.'